

ΒΥΡΩΝ - ΕΛΛΑΣ

Γιὰ τὴν μυήμη τοῦ μεγάλου Φιλέλληνος.

Κάθεται μπροστὰ στὸ γραφεῖο του ὁ δοξαμένος ποιητὴς Βύρων. Συχνὰ σηκώνει τὸ κεφάλι ἀπὸ τὸ βιβλίο ποὺ διαβάζει, καὶ βυθίζονται τὰ χέρια στὰ πλούσια σγουρόμυχλά του, σὰν νᾶθελε μὲ τὸ κίνημα ἐκεῖνο νὰ συγκευτῷσθε καλύτερα τὴν προσοχὴν του σὲ κάποιο ἀντικείμενο, κοιτάζει ἀπληστα, διαπεραστικά, τόσο, ποὺ νομίζεις πώς τὸ βλέμμα του θὰ ξεπερασθῇ τὸ στρῶμα τοῦ τοίχου. Κάθε βράδυ ἐνῷ αὐτὸς μελετᾷ, στὸν ἀντικρυνὸν ἀπὸ αὐτὸν τοῦχο τοῦ δωματίου βλέπει ἀμυδρὰ ἔνα δραμα, μιὰ γυναικα ποὺ ἡ ζηλευτὴ ὑμοῦ ἡ τῆς καὶ τὰς πργάλανο φόρεμα μὲ τὰ φρέσκα τὰν φτεροῦγες μηνίκια τὴν μοιάζουν μὲ νεραΐδα παραμυθένικ. Μὰ νεραΐδα δὲν ἥταν. Ἡταν ἡ Ἐλλάς ποὺ ἡ λαμπρὴ διπτασία της μὲ τὸ ἀχνό, τὸ σθυμένο σχέδιον χαμόγελο τριγυροῦζει παντού, ἐμπνέει συμπάθεια καὶ μαζεύει ἀπειρούς θυμυκτάς.

Ἡ διπτασία μένει ἐκεῖ πέρα γιὰ ὥρα πολλὴ καὶ ὁ ξακουσμένος ποιητὴς νομίζει πώς εχει κολλήσει τὴν καρδιά της στὴ δικῆ του, πώς τοῦ μεταδίδει χίλιες κουβέντες ποὺ κυλοῦν σ' ὅλη του τὴν ὑπερβολὴ καὶ τὸν κάνουν νὰ συγκινεῖται ὄλοκορυμα. Κάθε βράδυ τοῦ παρουσιάζει κι' ἀπὸ μιὰ σελίδα τῆς ζωῆς της. Τοῦ ζωγράφος τὶς παλιές της δόξεις, τοῦ λέει ποὺ ὅλει τὴν θαύμαζεν καὶ τὴν σέβονται σ' ἄλλες ἐποχές μὴ κατόπιν, ποὺ δὲν μένει τίποτα στὸν κόσμο σταθερό, ἀλλαζειν ἡ θέση της. Καὶ τώρα πιὸ ζωτανὰ τοῦ παρουσιάζει τὰ βάσανά της. Τοῦ λέει ἀκόμη πώς θὰ ξαναβασιλέψῃ πάλι, πώς είναι γριὰ πολὺ στὰ χρόνια, μὰ θὰ μείνῃ ἀγέραστη παντετεινά. Σὰν ἔνα φυτὸ σπάνιο, μοναδικό, ποὺ μαρκίνονται τὰ λουλούδια του, μὰ ἡ φύσις πρέπει να μένει, καὶ βγαζει νέαν ἀνθητινὰ ωραιότερη. "Εγοι κι' αὐτῆς, γεροῦν τὰ παιδιά της, πεθαίνουν, ἀλλ' ἐξείνη θὰ ζῇ αἰώνια, γιὰ νὰ γεννήσῃ κι' ἄλλα παιδιά δυνατώτερα, ποὺ θὰ τὴν κάμουν ν' ἀνακτήσῃ τὴν παλιά της δύναμη, σὰν τὰ καλὰ παιδιά, ποὺ δουλεύουν, κοπιάζουν στὶς ιδιωτικές οἰκογένειες γιὰ νὰ ξαναποκτήσῃ τὸ σπίτι τους τὰ πλούτη του.

"Ολο καὶ πιὸ ζωτανὴ ποθεῖ νὰ ιδῇ τὴν εἰκόνα ἔκεινη, ἀλλ' ἔδικα. Είναι λέει τυλιγμένη μ' ἔνα ἀσπρό σύγνεφο. Νάι το! Πώς μουντώνει σὲ κεῖνο τὸ σημεῖο ὃ τοῦχος μὲ τὸ κόκκινο φλογερὸ χρῶμα — «Ολες οἱ ἄλλες μου σκέψεις.

ἐξαφανίστηκαν στὴν παρουσία σου — φώναζεν ὁ ποιητὴς συχνὰ στὸ δραματικό ἔκεινο.

* * *

·Ο Baudelaire εἶπε πώς: «ἡ ζωὴ εἰν' ἔνα νοσοκομεῖο ποὺ κάθε ἀρρωστος ἐπιθυμεῖ ν' ἀλλάξῃ κρεβότατι». ·

"Ἄλλοι πραγματικὰ καὶ ἄλλοι φανταστικὰ ζῶντας σιβαχμένοι στὰ μαῦρα νερά τῆς Λύπης. Λγοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους προσπαθοῦν ἀδιάκοπα νὰ ξεπεράσουν τὰ νερά, γιὰ νὰ βροῦν τὴ ζωὴ ποὺ ποθοῦν, καὶ οἱ περισσότεροι, βαριεστημένοι γέροντοι γλάγορα τὸ κεφάλι ὑποταχτικά.

Ο Βύρων εἶχεν ἔνστικτον ἐπαναστατικό, δεῦ βαστοῦσε, νεκρωμένος σὰν τοὺς πολλοὺς, νὰ γύρῃ τὸ περήφανο κεφάλι του, καὶ σὰν ἄλλος Βαύδη Ιαΐρε πούλεγε: μεθάτε μὲ κροκί. ποίησι, δ, τι θελεῖτε τέλος πάντων, φτάνει νὰ σκοτώνετε τὸ φρικτὸ βάρος του χρόνου», ζήτησε τὴ λησμονία τοῦ κκιροῦ σὲ κάθε εἶδους διασκέδαση. Ἡ Αγγλία τὸν κούραζε καὶ τρέχει, περνᾶ θελασσες, χῶρες, γυρεύοντας ἀνακούφιση. Ποδὸς στιγμὴ τὴ βοῆκε στοὺς στίχους. ·Ο Child Harold, τὸ The Lament of Tasso, ὁ Manfred είναι κομμάτια ζωῆς ποὺ τάζησεν. Μὰ κι' αὐτὸς στὸ τέλος τὸ βαρύνεται καὶ ἀντίθετ' ἀπὸ τὸν Πετράρχη ποὺ λέει πώς: τίποτα δὲν είναι ποὺ νὰ μὴ τὸ μποροῦν οἱ στίχοι», ὁ Βύρων φτάνοντας στὴν Ἐλλάδα σκέπτεται πώς: ὁ ποιητὴς εἰν' ἔνας φλύαρχος.

Μὰ νά! ·Οσο πλησιάζει στὴν Ἐλληνικὴ γῆ αισθάνεται νέα ζωὴ, στὴ ζωὴ του. Τὸ κεφάλι του πλησιάζει νὰ ξεσηκωθῇ ὄλοτελας ἀπὸ τὰ νερά τῆς χρογοπτεύσεως. Γιατὶ ποθεῖ ἀκόμη κάτι: Ποθεῖ νὰ ιδῇ τὴ μεγάλη Ἰδανική του Φυλή, ποὺ τώρα βρίσκεται κοντά της πειά, ξανχυγενημένη καὶ γιὰ τὴν Ἀναγέννησιν αὐτὴ νὰ προσφέρῃ θυσία τὴν ίδια του ζωῆς. Ναί! Δὲν είναι ἀρκετὸ ποὺ είναι μαζί της. Θέλει νὰ τῆς δείξῃ τὴν χράπτη του μὲ θυσία τραχνή. ·Άλλ' ὁ πόθος του αὐτὸς δὲν ζωντάνεψε. ·Άλλος θάνατος, τὸν ἔβγαλεν ἀπὸ τὴν ἐπιθυμιά του. Μὰ κι' ἔτσι πάλι ήταν πολύ. . . .

Πέθανε στὸ χωματερό της, ἀναχπνέοντας τὴ μυρωμένη της ἀτμόσφαιρα ποὺ τὸν περιτύλιγε σφιγγτὰ κοιτάζοντας τὸν γχλανὸν οὐρανόν της ποὺ ἔλεγες πώς ἥταν μιὰ ἀπέραντη γχλανὴ σημαία της ποὺ εἶχε ξαπλωθεῖ στὸ Σύμπαν καὶ κυριαρχοῦσε. . . .

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ